

Plezierjagende boa van Staatsbosbeheer bezorgt politie zeperd bij de kantonrechter

Rita Stockmann

Aanleiding voor een klacht van De Faunabescherming bij Justitie was de rol van de politie na het betrappen van een Bijzondere Opsporingsambtenaar van Staatsbosbeheer (SBB boa), die excessief aan het jagen was met gebruikmaking van een omstreden middel: een duivencarrousel.

Op 19 juli 2023 betrapten waarnemers van De Faunabescherming jagers, die op duiven- en kraaienjacht waren, midden tussen Natura 2000 gebieden. Er werd daarbij extreem veel geschoten. De jachthonden moesten bijna onafgebroken dode en aangeschoten vogels apporteren. De manier waarop hier werd gejaagd is uiterst controversieel: men maakte gebruik van zogenaamde duiven-carroussels en stokken met vastgeprikt, dode kraaien om overvliegende vogels in het schootveld van de jagers te lokken.

De jagers waren niet echt gediend van pottenkijkers en ze schakelden snel een bevriende politieman in. Binnen no time was de agent ter plaatse om te vragen wat hij voor de jagers kon doen. Dat werd meteen duidelijk: het wegsturen van de twee dames van het openbare wandelpad voor de rest van de dag! Op het verzoek van de dames van De Faunabescherming om te controleren of de vastgebonden kraaien en duiven inderdaad dood waren, zoals wettelijk is vereist, werd door de politieman niet ingegaan. De dames van De Faunabescherming lieten zoveel jagersvriendjes-politiek natuurlijk

SBB sluit haar ogen voor misdragingen van eigen mensen in de natuur

niet zomaar over hun kant gaan en ondanks de tegenwerking van de politie wist de fotografe onder de dames overtuigende beelden van de jachtpartij te maken. Dat kostte haar echter wel een bekeuring wegens het zonder toestemming betreden van de – kale (!) – akker. Tegen deze boete heeft De Faunabescherming verzet aangekend bij de Officier van Justitie. Daarnaast heeft De Faunabescherming bij de directie van Staatsbosbeheer een klacht ingediend nadat was gebleken dat in ieder geval één van beide jagers bij deze dienst werkzaam is als boa.

Klachtenprocedure

De klachtenprocedure bij Staatsbosbeheer, waar onder een hoorzitting, werd gekenmerkt door een geharnaste houding van SBB ten opzichte van eigen regels. Eén van die regels is dat medewerkers van SBB, wanneer zij in hun vrije tijd jagen, dat niet mogen doen in hun werkgebied en geen dienstkleiding, dienstauto's of eigendommen van hun werkgever mogen gebruiken. Bij klachten moet dit feitelijk zijn vastgesteld. Anoniem mogen werknemers kennelijk wel misselijk

Binnen no time was de politie ter plaatse om de jagende boa's van dienst te zijn.

De jachthonden maakten overuren om alle (aan-)geschoten vogels te apporteren.

makende jachtpraktijken ten toon spreiden, als SBB het maar niet op haar conto krijgt en er dus ook niet op aangesproken kan worden.

Eveneens dubieus van aard blijven de contacten tussen jachtminnende politieagenten en groene boa's wanneer het gaat om rugdekking bij onfortuinlijke jachtpartijen. Volgens Staatsbosbeheer mag iedere burger de politie bellen, ook de SBB-boa, tijdens het jagen in zijn vrije tijd. Maar we weten allemaal dat wachten op de politie doorgaans lang kan duren als het niet om een noodgeval gaat. Hier was dat echter aller-

Meer dwang- en geweldsmiddelen om rust in de natuur te handhaven?

minst het geval. De politie en boa's bellen elkaar op hun directe nummers. Zodoende is de politie dan ook vrijwel direct ter plaatse, aldus SBB. Ech-

ter, de service van de politie gaat nog verder. Nadat het politiedossier door onze advocaat was opgevraagd bleek dat de politie, waarschijnlijk in samenspraak met de boa's, een foto had gemanipuleerd waardoor het leek alsof de waarnemers van De Faunabescherming een verboden toegangsbord hadden genegeerd. Vilein geprobeerd maar de rechter trapte er niet in. De zaak werd geseponeerd bij de Kantonrechter in Arnhem.

De duivencarroussel: een uiterst omstreden hulpmiddel om duiven voor de loop van de jager te lokken.

Vanuit hun geïmproviseerde schuilplaats schoten de jagers er onophoudelijk op los.

De rol van groene boa's en de politie in de natuur

Een stukje geschiedenis

De voorganger van de “boa in het buitengebied” was de jachtopzichter. Artikel 1 van de vroegere Jachtwet gaf hiervan een duidelijke definitie: “Degene die belast is met de bescherming van de jachtbelangen van een jachthouder en onbezoldigd ambtenaar van politie is”. Wat met de jachtbelangen werd bedoeld komt tot uitdrukking in de uitbetaling van een salaris van een jachtopzichter, dat voor een groot deel bestond uit premies voor geschoten dieren. Geschoten honden leverden 10 gulden per stuk op, katten 5 gulden. Bunzing, hermelijn, egel en wezel werden ook voor 5 gulden naar de eeuwige jachtvelden verwezen. Een drijver kreeg 15 gulden voor het verstoren en opjagen van wild tijdens de jacht. En het bier? Dat was gratis!

In de huidige tijd bestaat de populatie groene boa's nog voor een groot deel uit werknemers afkomstig uit de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Jachtopzichten (gelieerd aan de (Koninklijke) Nederlandse Jagers Vereniging), wildbeheereenheden, jachtcombinaties en de Nederlandse Vereniging van Particulier Grondbezit. Zij ijveren voor meer machts-, dwang- en geweldsmiddelen om de rust in de natuur te handhaven. Gevreesd moet worden dat met die achtergrond veel groene boa's het ABC voor gastheer in de groene ruimte opnieuw zullen moeten leren. Zij willen een politiestatus en niet meer worden betaald vanuit de jachtsector. Dat heeft veel voordelen zoals het neuzen in politiedossiers, kentekens natrekken, een hogere status en uitbreiding van werkgelegenheid. Daartoe

werd ook de naam van hun organisatie veranderd in Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht. Groene boa's kunnen in dienst zijn van particuliere landgoederen, natuurbeschermingsorganisaties, wildbeheereenheden, jachtcombinaties, recreatieschappen, duinwaterbedrijven en gemeenten. Zij hebben opsporingsbevoegdheid en moeten daarvoor verantwoording afleggen aan politie en justitie. Hun werkgever staat voor dit deel van hun taak buitenspel. Voor bejegening van publiek in de buitengebieden gelden de eigen regels, waaraan de boa zich dient te houden. Dat betekent dat ze dus ook nog steeds een dubbelrol kunnen hebben, zoals groene boa én jager of politiefunctionaris én jager. Die combinaties blijken zelden een zegen voor de natuur te zijn. En dat is de prijs, die moet worden betaald voor handhaving op de circa 200.000 ha. grondgebied, dat is aangesloten bij de Federatie Particulier Grondbezit.

Behalve het salaris, dat de boa van zijn werkgever ontvangt, is er nog een speciale financiële vergoeding, die door het ministerie Klimaat en Groene Groei wordt verstrekt. Minister Hermans (VVD) heeft deze subsidie-regeling van in totaal € 5.163.250 voor 2025 al weer opengesteld. De subsidie bedraagt 10.000 euro per jaar voor opleiding en uitrusting van een groene boa in loondienst. Als met dat bedrag maar geen wapens worden aangeschaft en als het zinloze vermoorden van in het wild levende dieren met hulp van jagersvrije instanties een halt wordt toegeroepen, heb ik er vrede mee. Maar er is helaas niets dat daarop wijst.